

IKKE MYE IGJEN: Store deler av Gaza er lagt i ruiner av de israelske luftangrepene.

Foto: REUTERS

Trump-utspill om å overta Gaza vekker oppsikt

Av SVEN ARNE BUGGELAND og SVANHILD BØE

«Helt galimatias» og «spinnvill plan»: Norske Midtøsten-eksperter bruker harde ord om Trumps utspill om at USA vil overta Gaza og fordrive palestinerne.

Under et møte med Israels statsminister Benjamin Netanyahu i Det hvite hus tirsdag lovet den amerikanske presidenten å gjøre den krigsherjede kyststripen til «Midtøstens riviera».

– USA vil ta over Gazastripen, og vi vil gjøre en jobb med det også, uttalte Donald Trump.

Han sa at alle de to millioner palestinerne fra Gaza burde flyttes til land som Egypt og Jordan, på grunn av ødeleggelsene forårsaket av Israels krig mot Hamas.

Trump la til at USA i neste omgang vil fjerne udetonerte eksplosiver og gjenoppbygge Gaza «til et mekka for jobber og turisme».

– Dette er åpenbart et forslag om etnisk rensing, sier Prio-forsker Jørgen Jensehaugen til VG.

– Spinnvilt

Historieprofessor Hilde Henriksen Waage sier at fordrivelse av palestinerne bare vil flytte krigen fra Gaza, først til Vestbredden og dernest til andre arabiske land.

– Det er en spinnvill plan, sier Waage til VG om Trumps Gaza-utspill.

Jensehaugen påpeker at Trump ikke har sagt om det er palestinere eller israelere som skal få husene som amerikanerne vil gjenopp-

bygge og jobbene de vil skape i Gaza.

– Men den palestinske erfaringen er at dersom de først forlater et landområde, får de aldri vende tilbake. De vil nok ikke tørre å ta sjansen på å dra, uten garantier for at de får returnere.

Waage legger til at palestinere har hatt som prinsipp siden 1948 at de ikke vil flytte.

– De klorer seg fast til landet. Trumps plan om fordrivelse av palestinere viser at han ikke kan noe om Midtøsten. Han ser på dette med øynene til en amerikansk eiendomsutvikler.

– Eiendomsforvaltning

Det samme sier lederen i Palestina-komiteen, Line Khateeb, til VG. Hun kaller Trumps uttalelser for «groteske» og sier de «strider mot internasjonal lov».

– Det er palestinere som skal bo

EN HJELPENDE HÅND: Donald Trump gir Israels president Benjamin Netanyahu et håndtrykk etter møtet i Det hvite hus tirsdag.

Foto: EVAN VUCCI/AP

der, de har ingen andre steder å dra. Han forholder seg til verden som om det er eiendomsforvaltning, sier hun.

– Det er ganske farlig retorikk og en farlig måte å drive politikk på. Først ødelegger Israel Gaza med amerikanske våpen, og så skal de med et pennestøk kaste alle palestinere ut og ta over Gaza. Vi blir redde, sier hun videre.

Khateeb forteller at palestinere har traumer fra fordrivelse.

– De vet at de ikke kan forlate landet sitt for det vil være for evig. Alternativet vil være evig eksil.

Hun peker på at det har skjedd før.

– I 1967 ble 400 000 pale-

stinere fordrevet. De er veldig redde nå, de vet at det kan skje igjen.

Jensehaugen sier at de økonomiske kostnadene ved Trumps plan vil være enorme.

Flyktningproblem

– Det er bemerkelsesverdig at en president som skal spare penger over hele verden, vil ta på seg dette. Jeg tror han ser på det som en investering. Men hvem skal betale – og hvem skal få godene?

Jensehaugen er overbevist om at Egypt og Jordan ikke vil ta imot palestinere fra Gaza.

– Deres erfaring er at palestinere som bli fordrevet, ikke blir sluppet tilbake. Dermed blir de nok en gang sittende på et enormt flyktningproblem, sier Prio-forskeren. Waage sier at disse landene nek-

ter å ta ansvar for flyktningene. Egypt og Jordan mener det er Israel som har skylden for at palestinerne måtte flykte fra sitt land.

– En strøm av to millioner palestinske flyktninger vil skape veldig stor politisk ustabilitet. Regimene til Egypts president el-Sisi og Jordans kong Abdullah vil trolig falle, sier Waage.

Hun mener det store problemet for Jordan og Egypt er at de er helt avhengig av amerikansk bistand og militær støtte. Egypt er landet etter Israel som får mest penger fra USA.

– Igjen ser vi at Trump driver utpressing av land som ikke har mulighet til å stå imot en amerikansk stormakt som er villig til å bruke muskler for å få igjennom sin vilje.

– Kan Egypt og Jordan komme til å gå med på Trumps Gaza-plan?

– Først vil de avvise ham. Men setter han hardt mot hardt og lokker med mange penger og økonomiske overføringer fra rike golfstater, er det en risiko for at de vil snu.

Waage mener det store spørsmålet er om golfstater med Saudi-Arabia i spissen vil være med på en slik handel. Hun tror det kommer an på hvilke gjenytelser de får.

Forsker ved fredsforskningsinstituttet Prio, Jørgen Jensehaugen, reagerte umiddelbart slik på utspillet: – Det virker helt galimatias. Det er bare så annerledes og rart.

Hva er reaksjonene etter to uker med Trump og hans presidentordrer? Bla om!

Line Khateeb, leder i Palestinakomiteen

Hilde Henriksen Waage, professor UiO